

Priprema pacijenta za operaciju katarakte

Jelana Doksas

Opšta bolnica Valjevo

Apstrakt

Katarakta je zamućenje normalno bistrog sočiva oka ili njegove kapsule (okružuje providna membrana) koja zaklanja prolaz svetlosti kroz sočivo do mrežnjače oka. Ova zaslepljujuća bolest može uticati na bebe, odrasle i starije ljude, ali preovlađuje u poslednjoj grupi. Može biti bilateralna i da varira u težini. Bolest napreduje postepeno, bez uticaja na svakodnevne aktivnosti rano, ali vremenom, posebno posle četvrte ili pete decenije, katarakta će na kraju sazreti, čineći sočivo potpuno neprozirnim za svetlost i ometajući rutinske aktivnosti. Katarakta je značajan uzrok slepila širom sveta.

Metode lečenja uključuju korekciju refraktivnim naočarima samo u ranijim fazama, a ako katarakta dovoljno sazre da ometa rutinske aktivnosti, može se savetovati operacija, koja je veoma uspešna.

Indikacije za operaciju katarakte su uznemirujući odsjaj, fotofobija (posteriorna supkapsularna katarakta), poteškoće u obavljanju svakodневnih aktivnosti, poteškoće u čitanju sitnih slova, defektan vid na daljinu, poteškoće u vožnji noću, prisustvo beličaste neprozirnosti, fakolitički glaukom, glaukom izazvan sočivom i fakomorfni glaukom.

Preoperativna priprema podrazumeva preoperativni pregled oka kod hirurga, merenje intraokularnog sočiva i proračun snage, fizički pregled, laboratorijski pregled i EKG kod lekara primarne zdravstvene zaštite. Važno je napomenuti da nošenje kontaktnih sočiva može izazvati grešku u rezultatima merenja snage implantata. Zbog toga se meka kontaktna sočiva moraju ukloniti nedelju dana pre pregleda. Tvrdi kontakti se uglavnom uklanjaju na 2 do 4 nedelje.

Dve nedelje pre operacije treba prekinuti određene kapi za glaukom: pilokarpin, izoptokarpin, pilogel ili karbahol, dok sa drugim vrstama lekova za glaukom treba nastaviti, osim

ako lekar ne traži drugačije. Varfarin, aspirin i plaviks se obično nastavljaju, osim ako rezultat INR testa nije veći od 3,0. INR treba proveriti pre operacije.

Tri dana pre operacije početi sa aplikacijom kapi za oči u oko koje treba da se operiše na sledeći način: ofloksaksin (antibiotik): ukapati jednu kap u oko tri puta dnevno; iletvro (protivupalno): jedna kap u oko koje treba da se operiše, jednom dnevno pre spavanja. Potrebna je samo jedna kap za oči iz svake bočice (više nije štetno u jednom trenutku), bilo kojim redosledom. Važno je sačekati pet minuta između svake kapi za oči, tako da lek ima šansu da se apsorbira pre nego što dođe sledeća kap.

Neposredno pre operacije koristiti svoje kapi za oči, kao i na dan operacije, pre i posle operacije. Kod kuće pre operacije: bez čvrste hrane 6 sati pre operacije; bez gustih tečnosti posle ponoći (mleko, kajmak, sok od pomorandže, sok od šljiva); do 2 sata pre operacije preporučuje se uzimanje tečnosti (kafa, čaj, sok od jabuke, voda, bezalkoholna pića, šećer u kafi i čaju, ali ne i mlečni proizvodi). Moraju se uzeti uobičajeni jutarnji lekovi, osim insulina i drugih lekova za dijabetes, pre dolaska u hirurški centar. Staviti kapi za oči pre operacije u oko koje se operiše, potpuno i temeljno ukloniti svu šminku sa lica, ukloniti sav nakit i ostaviti ga kod kuće, nositi udobnu odeću.

Intervencije medicinske sestre:

- sprovesti psihičku pripremu pacijenta,
- sprovesti fizičku pripremu pacijenta,
- edukovati pacijenta i porodicu o samoj preoperativnoj pripremi i njenom značaju,
- proveriti svaki korak pripreme,
- pružiti podršku.